

POSTANOWIENIE

28 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski

na posiedzeniu niejawnym 28 kwietnia 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa T. spółki akcyjnej w S.
przeciwko Skarbowi Państwa – P. w S.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej T. spółki akcyjnej w S.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z 27 listopada 2025 r., I AGa 32/25,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od T. spółki akcyjnej w S. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 5 400 zł (pięciu tysięcy czterystu złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia T. spółce akcyjnej w S. do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 27 listopada 2025 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie, w sprawie z powództwa T. Spółki Akcyjnej w S. przeciwko Skarbowi Państwa P. w S., o zapłatę, na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z 13 grudnia 2024 r., oddalił apelację (pkt I) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania (pkt II).

Wyrok został zaskarżony przez stronę powodową. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania strona powodowa wskazała, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Strona pozwana złożyła odpowiedź na skargę kasacyjną, w której wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Konieczna selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu odbywa się w drodze badania zasadności wniosku skarżącego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przesłanki pozytywnej weryfikacji tego wniosku określa art. 398⁹ § 1 k.p.c. Są nimi: (1) występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego; (2) istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) nieważność postępowania lub (4) oczywista zasadność skargi. Dokonując tej weryfikacji, Sąd Najwyższy bada jedynie to, czy w sprawie zaistniała przynajmniej jedna z przesłanek uzasadniających wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, nie zaś podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz

szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. Skarżący twierdząc, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinien wyjaśnić w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Oznacza to powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, które dodatkowo prowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienia SN z: 8 października 2015 r., IV CSK 189/15; 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75; 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Ze względu na wyjątkowy charakter przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej powinna dać się stwierdzić „na pierwszy rzut oka”, bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07). Skarga kasacyjna nie spełnia powyższego kryterium.

Miarkowanie kary umownej jest przejawem prawa sądu do ingerencji w stosunki umowne. Katalog kryteriów pozwalających na zmniejszenie kary umownej jest otwarty, a decyzja sądu o miarkowaniu lub odmowie redukcji tej kary jest silnie warunkowana okolicznościami faktycznymi konkretnej sprawy (zob. uchwała SN z 6 listopada 2003 r., III CZP 61/03, OSNC 2004, nr 5, poz. 69, wyrok SN z 13 czerwca 2003 r., III CKN 50/01, wyrok SN z 6 maja 2004 r., II CK 261/03, wyrok SN z 16 stycznia 2009 r., III CSK 198/08, wyrok SN z 2 kwietnia 2014 r., IV CSK 416/13, wyrok SN z 12 lutego 2015 r., IV CSK 276/14). Tymczasem Sąd Najwyższy nie jest uprawniony do weryfikowania w ramach kontroli kasacyjnej ustaleń faktycznych poczynionych przez sądy powszechne (art. 398³ § 3 k.p.c.). Trzeba jednocześnie podkreślić, że Sąd Apelacyjny szczegółowo uzasadnił swoje rozstrzygnięcie. Podkreślił, że powód nie poniósł żadnej szkody, a wręcz przeciwnie odniósł korzyść, w szczególności nie zapłacił kar umownych podwykonawcom. Nie ma jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że taka ocena prawna jest oczywiście wadliwa.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (tj. Dz. U z 2024 r. poz. 1192 ze zm.).

Aleksander Stępkowski

(ŁW)

[a.ł]